

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXVIII. S. Augustinus. Ignis Domini in Sion, & caminus ejus in Jerusalem. Js.
31. v. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

perum, & mille fraudibus, mille fallacijs eos circumvenientes, si viderint se demum in prædam cecidisse dæmonibus, quasi vulpibus, sed longè, quàm fuerint ipsi, peioribus? *Va, qui prædavis, nonne & ipse prædaberis?* II. 33. v. 1. Demum ex dictis hætenus colligere licet, quàm verè dicatur juxta qualitatem delicti fore etiam pœnarum modum: *Visitabo super vos jux-*

ta fructum studiorum vestrorum. II. 21. v. 14. ut tantò magis agnoscat Justitia Divina non leventur tantò sed & scientia. *Domini exercitus nomen tibi: magnus confusio, & inprehensibilis cogitatu: caput non aperti sunt super omnes vias fluminum.* *Adam, ut reddat unicuique semen dùm vius suus.* Jer. 32. v. 19.

XXVIII.

S. Augustinus.

Ignis Domini in Sion, & caminus ejus in Jerusalem. II. 31. 1.

Considera ignem istum, de quo sermo est, esse Amorem Divinum, qui equidem invenitur in Sione nostrâ, quæ est Ecclesia militans, hic tamen non habet caminum suum. Caminus ejus, Caminus planè ardentissimus fursum est, in superna Jerusalem, in Ecclesia triumphante: quia ibi verè amatur DEUS: nos hic gloriari vix possumus, quòd amemus. Nilominus ex his verbis Propheticeis innotescit, ignem nostrum specie suâ non esse diversum ab illo Paradisi: aliàs, uti S. Thomas observavit, dici non posset ignis illius camini. *Ignis Domini in Sion, & caminus ejus in Jerusalem.* At si specie non est diversus, perfectione tamen longè inferior est, tanquam ignis, qui est extra caminum suum, seu locum proprium. Proin-

de, qui amorem suum erga DEUM lem esse cupit, qualem esse oportet quid ager? Curabit, ut, quomodo potest, conformis sit amori Beatorum. Ita S. Augustinus fecit. ideo bene perfectus extitit ejus amor! Quæ sunt dotes, quibus, si rite perceptæ. Amor, quo beati feruntur in hunc vincit nostrum, & sunt illæ, quibus purus, cognoscibilis, grandis, mansuetudo, & nulli obnoxius mansuetudo. Itaque quisquis in his illum imitatur, ipse quoque habebit quædam si non equalem, saltem æmulum illum qui est in Camino, de quo dicitur qualem habuit S. Augustinus. *Ignis Domini, ut, si satis assequi non possit, ejus speciem & experimentum dicitur vellet ex alto. ita sola experientia dicitur*

plebit defectum discursus. De excel-
sitate ignem in ossibus meis, & erudi-
tione me. Thr. 1. v. 13.

2. Considera primam dorem Ignis
Caelestis, quod sit purus quoad mate-
riam, quia haec aliud non est praeter
DEUM solum. Beati amant DEUM,
et nos amamus. at Beati aliud non a-
mant, quam DEUM, & nos cum DEO
etiam amamus nos ipsos, si non supra
DEUM, saltem simul cum DEO. qua
ratione ignis noster redditur minus
nobilis, uti esset ignis de cinnamomo
de arborum ramis suscitatus. qualis
est materia, de qua fit ignis, talis etiam
est ardor: secundum ligna Sylvae &
ignis accenditur. Eccl. 28. v. 12. Ideo
ignis Paradisi nequit esse nobilior,
quam nunc sit, quia sicut Beati non amant
aliud, quam DEUM, beneplacitum
DEI, gloriam DEI, ita extra DEUM
ne quidem se ipsos amant, bene autem
in se ipsis DEUM amant. quippe Di-
vini Amor in ipsis destruit omnem a-
lium amorem, adeo potens est. Ig-
nis consumens est. Deut. 4. Ecce igitur
purificandus sit Amor, quem
habes ad DEUM: ipsum solum a-
mando, ita ut extra ipsum directe non
aves te ullam creatam, ipsam autem
aves in omnibus. Recte facit, qui
res creatas amat in DEO, quia hoc est
amare fructus in planta sua: at melius
facit, qui in iisdem non amat nisi
DEUM, quia hoc est amare plantam
in omni fructu suo. Qui sic agit, pu-
ram habet ignem, quia nutrit illum
impudissimam, quae inveniri possit, ma-
teria, qualis DEUS est, sed DEUS so-

lus. Et sic imprimis S. Augustinus
fecit, qui, postquam serio se impendit
Amori Divino, aliud amare nesciebat
in rebus omnibus creatis nisi eum, qui
illas condidit. *Injuste amatur (ita
dicere solebat) injuste amatur deserto
illa, quidquid ab illo est.* Conf. l. 4.
c. 12.

3. Considera secundam dorem Ig-
nis Caelestis, quod sit maxime cogno-
scibilis quoad formam. Quia qui il-
lic supernè DEUM amat, scit se ama-
re, & se amare omnibus demonstrat.
qua causa est, cur non solum Beato-
rum corda ab Ezechiele dicantur si-
milis carbonibus accensis, sed & vul-
tus. *Aspectus eorum quasi carbonum
ignis ardentium.* Ezech. 1. v. 13. E
contrario noster ignis non solum eos
laet, qui nos vident, sed nos ipsos, qui
tamen continuo in sinu illum circum-
ferimus, dum DEUM amamus, at eo-
dem tempore certi non sumus nos a-
mare, tantus est cinis, quo tegitur hic
ignis, vel potius opprimitur. Verum
et si ignis noster non sit cognoscibilis
in se ipso, ut ille, cujus Caminus est
in Jerusalem, satis tamen se prodit in
effectibus suis. hinc est, quod progres-
su temporis etiam in terra discerni pos-
sit, qui sint illi Iusti, qui serio DEUM
amant. Hem igitur, quid agere oportet,
ut ignis tuus, quantum potest,
reddatur similis etiam quoad claritu-
dinem Igni Beatorum, non oportet il-
lum studio celare intra cor tuum, qua-
si erubescas videri inter consortes ex-
his unus, qui DEI amorem profiten-
tur. Imò si manifestare non potes,
quod
Hhh h 2

quod ames, manifesta, quod profitearis amorem, superando tot respectus humanos, qui ab eo te retrahunt. S. Augustinus vix cor suum DEO tradidit, cum ad eos eradicandos in apertam pugnam se coniecit contra omnes ejus inimicos, contra Manichæos, contra Pelagianos, Priscillianistas, Arianos, & innumeros alios: nequetulit ignem suum ditione sua Hipponensi, quasi modico terræ angulo concludi, sed flammam totâ Africâ emisit.

4. Considera tertiam dotem Ignis Cœlestis, quod sit quantitate maximus: cum noster adeo sit modicus, ut illi comparatus videatur quasi parva scintilla Æternæ composita. Nec mirum: quia Amor DEI cognitioni respondet. Hic non nisi *ex parte DEVM cognoscimus*: & ideo solum quoque in parte amamus. Illic in Cœlo cum plene cognoscemus, atque ad eum amabimus. *Cum venerit, quod perfectum est, evacuabitur, quod ex parte est.* 1. Cor. 13. Tu verò quid ages, ut in terra DEUM tuum ames, quanto potes amore? Cura etiam, quantum potes, cognoscere, uti S. Augustinus fecit. Sape cogita sublimitatem Atributorum Divinorum, ea contemplare, considera, lege, roga Dominum, ut dignetur etiam tuis apparere oculis, uti fieri frequenter solet his, qui fideliter illi serviunt. At si nullum adhibeas studium eum cognoscendi, quid mirum adeo parum te amare? *In meditatione meâ exardescit ignis.* Pl. 38. v. 4. Hæc fortè potissima fuit ratio, quare S. Augustinus

DEUM amaverit voluntate magis, quam tot Sancti, qui & ipsi DEUM sed amore non pari, & semper satagebat magis cum magis cognoscere.

5. Considera quartam dotem Ignis Cœlestis, quod sit inextinguibilis quoad ardorem: quia scilicet ignis est in camino suo. non sic noster, qui identidem extinguitur, & quidem duplici ex capite, sive quia aurâ interficitur, sive quia aquis suffocatur. *Haec sunt auxilia spiritualia, quibus per intervalla nobis opus est ad eum mandandum.* Aquæ sunt concupiscentiæ carnis, quæ semper tendunt ad extinguendum tanquam habent suum maximum, quem habere possunt in hac terra: & urinam non tamen prævaleant! At in cœlo duo hæc locum non habent: & ideo illic erimus ignem istum æternum esse futurum. Locum non habent immundities, quia caro non tantum est rejecta Spiritui, sed & conformis: immundities non habent necessitas auxiliorum ritualium, quia, cum ignis ibi in terra sua existat, nullis opus habet auxiliis, quibus servetur, ut in terra contingit. Tu, qui probe nôsti, quod facile ignis tuus extinguitur, quod aliud, quam ut procures quodammodo impendio illum in vigore suo conservare? Ita similis erit igni Beatorum in cœlo, quia erit æternus: qualis tibi dici potest ille S. Augustini, qui semel in ejus corde ardere cepit, & semper servavit vivum, cum hæc reprimendi cupiditates carnis, &

illius prout dominabantur, tum auxiliis
spiritualibus maximis, quibus deinde
ignis est usus. *Ignis in altari semper
ardet. Lev. 6. v. 10.*

6. Considera quintam dotem Ignis
Caelestis, quod non sit inextinguibilis
destruat quoad ardorem, sed con-
stanti, stabilis, firmus, nec, ut noster, cre-
dendi & deficienti vicibus obnoxius:
nam uti ignis est in sphaera sua, ita quie-
scitissimus est. Noster est inquietus,
quia ad sphaeram anhelat, & ita semper
in motu existit, & quo se movet, &
quo movetur. Hic Amor Divinus
debet habere rationem meriti non
premi, & consequenter necesse est
eum moveri semper ad operandum,
nec unquam quiescere: *Ignis, dum
in his ignis versatur, nunquam dicit, suf-
ficit, Prov. 30. v. 16.* In caelo contra
habere rationem premi, non meriti, &
sibi non operatur, sed ab operando
quiescit, & solum frui curat bono a-
moro. Praeterea hic multos habet,
qui facile illum statu suo dimoveant,
sicut in caelo nemo est, qui
illam disturbet. Tu, cum super ter-
ram talem Amorem promittere tibi
non possis, nec debeas, saltem cura,
(sicut denique S. Augustinus fecit) ut
alium motum non habeat, quam igni
consistente, qui est sursum tendere,
per aspirationes continuas.

7. Considera hunc Camino, qui est
in Jerusalem, opponi caminum alium,
quod est in Babylone, ubi tres pueri, qui
Iudeos omnes representabant, perstite-
runt illi, Chaldaei vero, qui erant ty-
pici impiorum, quasi paleae sunt con-

sumpti. Hic caminus est Amoris pro-
prietatis, amoris oppositi Divino:
atque hinc ignem sibi sumunt
miseri, licet diversum pro va-
rietate falorum bonorum, quae illi
magis quam DEUM amant. Quod si
ergo omnes istos ignes consideres, ad
tria genera denique reduci comperies,
de fimo, de sarmentis, de lignis aridis.
Primus luxuriosus convenit, secundus
ambitiosus, tertius avaris. Luxuriosi
praeter DEUM amant brutas suas foeditates,
& ideo istorum ignis est ignis de fimo:
ignis qui tantum inquinat habentem,
quantum calefacit, & qui omni desti-
tutus splendore ad aliud non servit,
quam ut foetore suo omnes inficiat ap-
propinquantes. Ambitiosi praeter Deo
amant vanam suam gloriam, & ideo i-
storum ignis est ignis de Sarmentis: I-
gnis qui multum fulget, sed parum
durat. *Transivi, & ecce non erat.* A-
vari praeter DEUM amant pecuniam, quam
in arario repositam habent: ideo i-
storum ignis dici potest Ignis de lignis
aridis. ignis, qui durat tantisper, sed
nihil valet. Putasne ergo Caminum
Babyloniae esse praefendum Camino
Jerosolymae? heu me! ab illo Baby-
loniae non potest non transiri ad alte-
rum Inferni, ubi quisquis ardet, igne
ardet non amoris sed furoris: furoris
contra DEUM, furoris contra daemo-
nes, furoris contra damnatos, furoris
contra se ipsum, & in hunc furorem
denique desinit Amor proprius, qui
in hoc mundo DEUM amaverit plus-
quam se, non mutabit tota aeternitate
amorem (quia ignis ejus idem plane
est

Hhh h ;

est

est cum illo, qui est de Camino Jerosolymæ sed solum perficiet, ita, ut nihil habeat pœnale, sed beatus existat. Qui se plus quàm DEUM amat, murabit

amorem in furorem eâ ratione, ut
ries sit execraturus forem suam,
quoties se natum esse re-
cordabitur.

XXIX.

Decollatio S. Joannis.

Si separaveris pretiosum à vili, quasi os meum eris, Jer. 15, v. 19.

1. **C**onsidera primum sensum horû verborum, nempe si separaveris in te, ut oportet, pretiosum à vili, attribuendo DEO, quod habes ab ipso, id, quod non nisi pretiosum est, & attribuendo tibi, quod habes à te, quod non nisi vile est, te futurum quasi os ipsius DEI, quia ita semper verum dices: *si separaveris pretiosum à vili, quasi os meum eris.* Quid est, quod dicatur *omnis homo mendax*? quia non facit separationem aliàs ad eò consentaneam rationi. sibi tribuit, quod suum non est: *Os eorum locutum est superbiam.* Ps. 14, v. 4. Dic, quid habes pretiosi per te ipsum? nobilitatem? ingenium? indolem? opes? scientiam? sanitatem? pulchritudinem? omnia à DEO sunt. à te nihil habes. & sicut DEI sunt omnia naturæ dona, ita longè magis omnia dona Gratiæ, quæ ideo dicuntur dona. A te nihil habes nisi solum peccatum, tu verò non bene percipis hanc veritatem, idcirco toties mentiris, hoc est, vanè gloriaris. fac separationem tribuendo semper Deo, quod ad ipsum pertinet. hoc fuit idi-

oma Sanctorum. *In manus percussit illum Dominus DEVS meus.* hic fuit loquendi modus, semper usa est fortis Judith; videndum esset occisum à se impio Holofernem: quia videbat, quomodo DEO faceret injuriã, si de successu præclari facinoris vel modicum attribuisset. Tu verò prorsus oppositum. tibi tribuis, quidquid boni: DEO verò quid servas? nonnunquam ejus mali, quod tibi quia si pecces, pro eo, ut adscribas licitæ voluntatis tuæ, adscribis malignitati naturæ, quam DEUS adscribis fragilitati tuæ, formidulosi difficultati legis Evangelicæ, quæ omnino facta videtur ad reddendam difficilem gloriam Paradisi. *Evadit me hodie à facie terra.* Gen. 22, sic age. dic, sed ex corde, si quis in te boni est, non te esse, qui hoc sed DEUM: te verò nihil ex te nisi malum. & hac ratione cum facis separationem convenientem, quasi os DEI; quia semper verum